

EU nieuwsbrief 2021–2022 | 2

De EU Nieuwsbrief van het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG) is bedoeld om leden, studenten en belangstellenden, te informeren over (actuariële) ontwikkelingen in Europa.

Belangstellenden kunnen zich richten tot het redactiesecretariaat (pascale.heese@ag-ai.nl) voor het regulier ontvangen van deze Nieuwsbrief.

Copyright berust bij het AG. Het overnemen van passages in andere publicaties is toegestaan met bronvermelding.

- Pensioenen | 2
- Kapitaalmarktenunie | 4
- Solvency II | 9

Pensioenen

Pan-Europees persoonlijk pensioenproduct

Op 22 maart 2022 trad de in 2019 aangenomen verordening over een [pan-Europees persoonlijk pensioenproduct \(PEPP\)](#) in werking. Het maakt de weg vrij voor een nieuwe vrijwillige EU-brede regeling voor pensioensparen bij een breed scala aan financiële instellingen in de hele EU. PEPP vult de overheids- en bedrijfspensioenstelsels aan, naast bestaande nationale particuliere pensioenregelingen en biedt pensioenspaarders in hun zoektocht naar een geschikt product meer keuze, concurrentie, transparantie en flexibiliteit. Financiële instellingen kunnen op hun beurt dit product overal in de EU aanbieden en zo activa bundelen en schaalvoordelen creëren. Zie ook [de internetpagina van EIOPA](#) over PEPP voor meer informatie.

Clearingverplichting voor pensioenregelingen

Binnen [de European Market Infrastructure Regulation \(EMIR\)](#) geldt een centrale clearingverplichting. Dit betekent het centraal afhandelen van OTC-derivatentransacties (transacties tussen twee partijen) door een centrale tegenpartij. De Europese Autoriteit voor effecten en markten (EAEM), de toezichthouder voor de effectenmarkten binnen de EU, heeft de Europese Commissie op 25 januari 2022 [een brief](#) gestuurd met daarin haar standpunten met betrekking tot de clearingverplichting voor pensioenregelingen. In de brief doet EAEM ook de aanbeveling de huidige vrijstelling van de clearingverplichting, met een implementatieperiode van één jaar, te beëindigen. EAEM concludeert op basis van haar

beoordeling dat pensioenregelingen in grote mate operationeel klaar zijn om hun OTC-derivaten te clearen, maar dat zij voldoende tijd moeten krijgen voordat een clearingverplichting voor pensioenregelingen van kracht wordt. Daarom doet EAEM de aanbeveling de clearingverplichting vanaf 19 juni 2023 te laten ingaan.

Corporate Sustainable Due Diligence Directive

De Europese Commissie heeft op 23 februari 2022 een voorstel aangenomen voor een richtlijn over passende zorgvuldigheid (due diligence) in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid. [De Corporate Sustainable Due Diligence Directive](#) moet duurzaam en verantwoord gedrag van ondernemingen in de hele mondiale waardeketen bevorderen. Deze wetgeving moet de groene transitie bevorderen en mensenrechten in de EU en daarbuiten beschermen, door een zorgvuldigheidsplicht op te leggen aan ondernemingen. Deze zal niet alleen gelden voor grote ondernemingen, maar ook voor haar eventuele dochteronderneming(en) én de volledige waardeketen. Beleggers, zoals pensioenfondsen, met meer dan 500 werknemers vallen ook onder deze Richtlijn. Het Europees Parlement en de Raad zullen zich de komende maanden over het richtlijnvoorstel buigen. In het Europees Parlement is Lara Wolters (EPP, PvdA) aangewezen als rapporteur. Na goedkeuring van beide wetgevers hebben de lidstaten twee jaar de tijd om de richtlijn in nationale wetgeving om te zetten.

Naast dit voorstel heeft de Europese Commissie ook een (niet-bindende) mededeling uitgebracht over [waardig werk wereldwijd](#), waarin handvaten worden aangereikt en waar in Europa actieve ondernemingen zich ook in derde landen aan zouden moeten houden.

Kapitaalmarktenunie

Een jaar na [het Actieplan voor de kapitaalmarktenunie van 2020](#), heeft de Europese Commissie eind 2021 een aantal maatregelen gepresenteerd om de Europese kapitaalmarkten een impuls te geven. Het pakket bestaat uit vier maatregelen, de mededeling '[Kapitaalmarktenunie – Resultaten één jaar na het actieplan](#)' en een effectbeoordelingsrapport. De Mededeling legt uit hoe de verschillende wetgevende voorstellen, die ondernemingen beter in staat stellen om in de hele EU-kapitaal aan te trekken, in elkaar passen.

Het eerste voorstel betreft [een centraal Europees toegangspunt \(ESAP¹\)](#), dat zal fungeren als centraal toegangspunt voor openbare financiële en duurzaamheidsgerelateerde informatie over ondernemingen en beleggingsproducten in de EU.

Het ESAP-deel van het pakket bestaat op haar beurt uit drie voorstellen:

1. [Een voorstel voor een verordening](#) van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van een Europees centraal toegangspunt dat gecentraliseerde toegang biedt tot openbaar beschikbare informatie die relevant is voor financiële diensten, kapitaalmarkten en duurzaamheid (het ESAP-voorstel).
2. [Een voorstel voor een verordening](#) van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van bepaalde verordeningen met betrekking tot de oprichting en werking van het Europees centraal toegangspunt.

1 – Niet de verwarren met de voor actuariissen bekende ESAP's (European Standards of Actuarial Practice)

3. [Een voorstel voor een richtlijn](#) tot wijziging van bepaalde richtlijnen en wat betreft de oprichting en het functioneren van het Europees Single Access Point.

De oprichting van ESAP tegen 2024 is een *vlaggenschipinitiatief* van het actieplan voor de KMU, dat de Europese Commissie in september 2020 heeft aangenomen. ESAP zal de doelstellingen van de KMU helpen te verwezenlijken, doordat het EU-breed toegang zal bieden tot door entiteiten, inclusief verzekering- en herverzekeringsondernemingen, bekendgemaakte informatie die relevant is voor kapitaalmarkten, financiële diensten en het duurzame geldwezen, d.w.z. voornamelijk informatie over hun economische activiteiten en producten.

Informatie over activiteiten en producten van de verschillende entiteiten is van essentieel belang voor de besluitvorming van kapitaalverschaffers. Ook zal ESAP bijdragen aan een verdere integratie van financiële diensten en kapitaalmarkten, een doelmatigere kapitaalallocatie in de EU en het bevorderen van de ontwikkeling van kleinere nationale kapitaalmarkten en economieën door deze beter zichtbaar te maken. Dankzij ESAP kunnen ook niet-beursgenoteerde entiteiten, zoals kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), op vrijwillige basis informatie beschikbaar stellen. Zo krijgen zij gemakkelijker toegang tot kapitaal.

Bepaalde richtlijnen moeten worden gewijzigd om de bovenstaande doelstellingen te behalen zodat kan worden bijgedragen aan de integratie van de interne markt, met name wat betreft het verzamelen van informatie die voor ESAP beschikbaar moet komen.

¹ Niet te verwarren met de voor actuariësen bekende ESAP's (European Standards of Actuarial Practice)

Dit voorstel creëert geen nieuwe rapportageverplichtingen in termen van inhoud, maar bouwt voort op bestaande openbaarmakingsverplichtingen, die zijn vastgelegd in de EU-richtlijnen, die met dit voorstel worden gewijzigd. Doordat ESAP de openbaarmakingskanalen stroomlijnt, zal het zorgen voor vereenvoudiging en een grotere efficiëntie vooral aan de vraagzijde (gebruikers), met lagere zoek- en verwerkingskosten, en in zekere mate voor entiteiten wat betreft verplichtingen voor de aanlevering van data. “De kosten voor de entiteiten die de data aanleveren (aanleverkosten) zouden 800 EUR per jaar bedragen, bestaande uit de kosten voor het verkrijgen van een identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI), tools voor handtekenen, een digitaal certificaat en eventuele aanleververgoedingen die worden berekend door de verzamelende instanties (hoogste schatting – de financiering van de verzamelende instanties zal een nationaal prerogatief zijn, en kan doorgaans ook overheidsfinanciering omvatten). Deze kosten zouden 121,4 miljoen EUR per jaar bedragen voor alle aanleverende entiteiten samen”, aldus de Europese Commissie.

Het voorstel tot wijziging van bepaalde richtlijnen, wijzigt een reeks richtlijnen in de financiële sector door ze aan te passen aan de verordening tot oprichting van ESAP. Telkens wordt een aanvullende bepaling opgenomen om de volgende specifieke aspecten te regelen die het functioneren van ESAP mogelijk moeten maken:

1. openbaarmaking en formaat van bepaalde informatie;
2. aanwijzing van verzamelende instanties;
3. toepassingsdatum.

Praktisch gezien betekent dit bijvoorbeeld dat met ingang van 1 januari 2026 de lidstaten ervoor moeten zorgen dat (her)verzekeringsondernemingen, wanneer zij informatie openbaar maken overeenkomstig Artikel 51, lid 1, en Artikel 256, lid 1, van de Solvency II richtlijn, deze informatie tegelijkertijd aan EIOPA moeten verstrekken zodat deze informatie toegankelijk wordt op het Europees Centraal Toegangspunt of ESAP (opgericht krachtens de voorgestelde ESAP-verordening, nieuw Artikel 304ter). De richtlijn betreft ook informatie die IBPVs moeten aanleveren krachtens de IORP II-richtlijn.

Het tweede voorstel betreft [de herziening van de verordening over Europese langetermijn-beleggingsinstellingen \(ELTIF's\)](#). Dit voorstel is bedoeld om langetermijnfinanciering te kanaliseren naar beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en infrastructuurprojecten voor de lange termijn in een breed scala van sectoren. Bijvoorbeeld meer energie-efficiënte vervoersinfrastructuur, opwekking van groene energie, schone technologische innovatie en sociale infrastructuurprojecten. Het voorstel zal ELTIF's aantrekkelijker maken voor beleggers en hun rol als aanvullende financieringsbron voor EU-ondernemingen versterken. Het voorstel wordt momenteel door het Europees Parlement en de Raad behandeld. In het EP is [Michiel Hoogeveen](#) (ECRG, JA21) aangesteld als rapporteur.

Het derde voorstel over [de herziening van de richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen](#) (AIFM-richtlijn uit 2011), zal de doeltreffendheid en de integratie van de markt voor alternatieve beleggingsinstellingen verbeteren. De herziene regels bieden beleggers een betere bescherming. Hun belangen worden bijvoorbeeld beter beschermd door ervoor te zorgen dat fondsbeheerders, die hun taken aan derden

delegeren, dezelfde hoge normen naleven die in de hele EU gelden. Het voorstel wordt momenteel door het Europees Parlement en de Raad behandeld. In het EP is [Isabel Benjumea Benjumea](#) (EPP, Spanje) aangesteld als rapporteur.

Tenslotte voorziet [de herziening van de verordening markten in financiële instrumenten](#) (MiFIR) in een “Europese geconsolideerde transactiemeldingsregeling”, die beleggers toegang zal bieden tot bijna-realttime transactiegegevens voor aandelen, obligaties en derivaten op alle handelsplatforms in de hele EU. Door de herziene regels zal de transparantie van de financiële markten worden vergroot, onder meer door het gebruik van vrijstellingen voor de bekendmaking van handelsgegevens te beperken. Het voorstel wordt momenteel door het Europees Parlement en de Raad behandeld. In het EP is [Danuta Hübner](#) (EVP, Polen) aangesteld als rapporteur. Vanwege de wijzigingen van de MIFIR-verordening heeft de Europese Commissie ook [een wetgevingsvoorstel](#) gepresenteerd waarmee [de MIFID-richtlijn](#) (markten voor financiële instrumenten) uit 2014 wordt herzien.

Solvency II

Het Sloveens voorzitterschap heeft ondertussen de fakkel doorgegeven aan het Frans voorzitterschap, om aan de kant van de Raad de gesprekken over het Solvency II-pakket voort te zetten. De Fransen hebben het ritme van de vergaderingen in de raadswerkgroep Financiële diensten met attachés en experts versneld. Ondanks de presidentsverkiezingen, die in april in Frankrijk plaatsvinden, is het Frans voorzitterschap de mening toegedaan dat het in de raadswerkgroep tegen eind juni 2022 tot een compromistekst zou kunnen komen. Eens goedgekeurd door de Raad is deze tekst het voorlopig standpunt of de algemene oriëntatie van waaruit de Raad de triloog-gesprekken aangaat met het Europees Parlement en de Europese Commissie. Gezien de externe gebeurtenissen is het niet meer zo zeker of deze tijdslijn haalbaar is.

De aanpassing van de Solvency II-richtlijn werd op 22 september 2021 door de Europese Commissie voorgesteld door middel van een voorstel voor [een Richtlijn](#) "tot wijziging van Richtlijn 2009/138/ EG wat betreft wat betreft evenredigheid, kwaliteit van het toezicht, rapportage, langetermijngarantiemaatregelen, macro-prudentiële instrumenten, duurzaamheidsrisico's, groepstoezicht en grensoverschrijdend toezicht", [met annex](#).

Tegelijkertijd bracht de Europese Commissie ook een voorstel voor [een Richtlijn](#) "betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van verzekerings- en herverzekeringsondernemingen en tot wijziging van de Richtlijnen

2002/47/EG, 2004/25/EG, 2009/138/EG, (EU) 2017/1132 en de Verordeningen (EU) nr. 1094/2010 en (EU) nr. 648/2012", afgekort tot IRRD (Insurance Recovery and Resolution Directive), uit. Het doel van deze herziening, aldus de Europese Commissie, is om de bijdrage van Europese verzekeraars aan de financiering van het herstel na de pandemie, de voortgang van de kapitaalmarktenunie en het doorsluizen van middelen naar de Europese Green Deal te versterken. Deze doelstellingen worden keer op keer in de debatten herhaald, maar er zit veel meer in de voorgestelde richtlijn.

De Commissie voor Economische en Monetaire zaken van het Europees Parlement heeft het dossier ook opgepakt. Zo werd door de rapporteur [Markus Ferber](#) (EVP, Duitsland), op 7 maart 2022, [een werkdocument](#) opgesteld om het debat te stimuleren. In het werkdocument komen de volgende punten aan de orde:

- wat is het doel van de verzekeringsregelgeving; hoe kan ze bijdragen aan het herstel en aan andere EU-beleidsdoelstellingen (CMU/Green Deal);
- wat is de juiste verdeling tussen Level 1 (de richtlijn) vs. Level 2 (gedelegeerde handelingen) en de rol van het Europees Parlement daarin;
- evenredigheid in de verzekeringsregeling;
- bescherming van polishouders en afwikkeling. Vooral wat betreft het evenwicht tussen de richtlijn en de gedelegeerde handeling is Markus Ferber gebrand om meer elementen die nu in de gedelegeerde handeling geregeld zijn naar Level 1 over te hevelen omdat dit de democratische controle vergroot (lees: het Europees Parlement meer inspraak geeft).

Een hoorzitting over de Solvency II-herziening vond plaats op 21 maart 2022, waar zowel een vertegenwoordiger van de toezichthouders (Alberto Corinti, IVASS), van de verzekeringssector (Michaela Koller, Insurance Europe) als het middenveld (Thierry Philipponnat, Finance Watch) het woord namen, evenals Corinne Wortmann-Kool als voorzitter van de Next CMU High-Level Group. Veel nadruk werd gelegd op de elementen die de kapitaalsvereisten voeden, zoals bijvoorbeeld de extrapolatiemethode, de volatility adjustment, de risicomarge en het feit dat Solvency II risicogebaseerd moet blijven. Maar de amendementen bevatten veel meer dan dat en er zijn punten die in de debatten tot nog toe nauwelijks aan de orde komen, maar daarom niet minder controversieel zijn.

MEP Ferber is aan de opmaak van zijn voorlopig rapport bezig. Hij hoopt daarmee klaar te zijn voor de zomer 2022, zodat de amendementen nog kunnen worden ingediend voordat het Europees Parlement met zomerreces gaat. Na het zomerreces volgen de debatten over die amendementen, het opstellen van compromisamendementen en tot slot de stemming over het gewijzigde rapport in ECON. Die stemming zal waarschijnlijk niet eerder kunnen plaatsvinden dan eind november–begin december 2022.

Armand Schouten, Directeur Divisie Toezicht Verzekeraars van de Nederlandsche Bank zei onlangs dat de voorstellen in eerste instantie de Solvency II-vereisten zullen doen verminderen, maar dat deze verminderingen zullen afnemen naarmate de nieuwe vereisten toenemen. Ook voor de Nederlandse sector zal dit het geval zijn, maar minder dan voor de rest van Europa, aangezien de Nederlandse sector meer lange termijn verplichtingen heeft.

De voorgestelde wijzigingen aan de Solvency II-richtlijn zullen in een later stadium worden aangevuld met gedelegeerde handelingen. De Europese Commissie is daaromtrent reeds begonnen met vergaderingen met de experts van de Lidstaten om de contouren af te tasten. Pro memorie: vele formules en calibraties liggen vast in die gedelegeerde handeling, die de Solvency II-richtlijn aanvult. Omdat het een Level 2 tekst is, kan noch het Europees Parlement noch de Raad deze wijzigen, maar enkel terugsturen naar de Europese Commissie indien er een bevoegdheidsprobleem is. Dit wordt door het Europees Parlement uiterst zelden gedaan. Het is daarom belangrijk dat de door de Europese Commissie voorgestelde verordening, nauw aansluit bij de voorstellen tot wijziging van de Solvency II-richtlijn.

De voorgestelde IRRD-richtlijn wordt momenteel in de Raad ook onder de loep genomen. In het Europees Parlement is Markus Ferber (EVP, Duitsland) eveneens rapporteur voor deze tweede richtlijn met dezelfde tijdstabel als de Solvency II amenderende richtlijn.

Disclaimer

Alhoewel dit werk is opgesteld op basis van betrouwbare bronnen en nauwkeurig onderzoek, is ICODA European Affairs in geen enkel opzicht verantwoordelijk voor de informatie die is gepubliceerd in deze EU-nieuwsbrief.

ICODA is sinds 1991 actief op het gebied van Europese belangenbehartiging. Het kantoor is gevestigd midden in de Europese wijk van Brussel. Vanuit deze centrale positie verleent het bureau diensten aan het bedrijfsleven, nationale en lokale overheden, NGO's, de Europese Commissie en Europese koepelorganisaties. Naast monitoring bestaat de dienstverlening uit advisering en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van European Affairs. ICODA adviseert haar cliënten over de te volgen lobbystrategie, de juiste timing van de lobby en de wijze van informatieverstrekking aan de Europese beleidsmakers. Deze nieuwsbrief is geschreven door Lodewijk Buschkens (ICODA European Affairs) en Lieve Lowet (Schuman European Affairs).

Research afgesloten op woensdag 30 maart 2022.

Koninklijk Actuarieel Genootschap